

Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut Naalakkersuisut peqquneqassasut akileraartarnermi aaqqissuusseqqinnissamut siunnersuuteqassasut, akileraartarnermut ingerlatsineq ajornannginnerusoq, Kalaallit Nunaanni akileraarut ataatsimoortumik apparluni aammalu aningaasarsianut akileraarutit appartinneri ilaliullugu. Siunnersuut UPA 2023-mut saqqummersussanngorlugu suliarineqassaaq

Inatsisartunut ilaasortamit Jens-Frederik Nielsenimit, Demokraatit, saqqummiunneqartooq

pillugu

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerpeqarneranut

ISUMALIUTISSIISUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Hans-Peter Poulsen, Siumut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Jens-Frederik Nielsen, Demokraatit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Hans Aronsen, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Kuno Fencker, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Lars Poulsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Jens Napaattooq, Naleraq

UPA 2022-mi ulloq 3. maj 2022 siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap sunnersuut misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnissamut siunnersuusiornissamik Naalakkersuisut peqquneqarnissaat aalajangiiffigisassatut siunnersuut una aqutigalugu siunnersuuteqartup kissaatigaa. Akileraartarnermik ingerlatsineq ajornannginnerusoq, Kalaallit Nunaanni akileraarutit ataatsimoortumik apparneranik aammalu aningaasarsianut akileraarutit appartinneqarneranik ilaqartinneqartooq, siunnersuutikkut qulakkeerpeqassaaq. Akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnissamik sunnersuut UPA 2023-mut suliarineqareersimassasoq siunnersuuteqartup kissaatigaa.

2. Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera

Siunnersuut siullermeerinninnermi, assigiinngitsorpassuarnut sammitinneqartunik

oqalliffiusumi, ilaannit tapersorsorneqarlunilu allanit tapersorsorneqanngilaq. Akileraartarnikkut tunngaviusumik anguniagassat kiisalu akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnissamut kissaatit aalajangersimasut aaqqissuusseqqinnissallu ingerlanneqarnissaanut tunngasut oqallinnermi annertuumik sammineqarput. Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat amerlanerussuteqartunit taperserneqarpoq, tamatumalu kingorna aalajangiiffigisassatut siunnersuut aappassaaneerneqarnissani sioqqullugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit suliarineqartussanngorlugu innersuunneqarpoq.

3. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Oqallinnermi qulequtarineqartut arlallit akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnissaq pillugu isumaqatigiinniarnissani aggersuni oqaluuserineqarsinnaalluartut ataatsimiititaliamit aallarniutigalugu oqaatigineqassaaq.

Ataatsimiititaliap aalajangiiffigisassatut siunnersuummik suliarinninnera matuma kinguliani takuneqarsinnaavoq.

3.1. Akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnissaq

Akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnissaq pillugu isumaqatigiinniarnissat sapinngisamik piaarnerpaamik aallartinneqarnissaat Inatsisartunit isumaqatigiissutigineqarluartoq ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq. Naalakkersuisut akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnissaat tassanilu kissaatit pillugit ilisimatinneqarnissani akileraartarnermut politikimut tunngasumik siusinnerusukkut siunnersuutigineqartunut atatillugu ataatsimiititaliap kissaatigaa. Tamanna ataatsimiititaliamit suli kissaatigineqarpoq aammalu akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnissaq pillugu ilisimatitsiffiusumik ataatsimiinnissamut aggersarneqarnissaq ataatsimiititaliamit qilanaarineqarpoq.

3.2. Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat

Aningaasaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq aappassaaneerinninnissamut akissuteqaammini allannguutissatut siunnersuummik imaattumik saqqummiussivoq:

”Aaqqissuusseqqinnermi akileraaruseriaatsimik pisariillisarnermut suliaqarnermi, akileraarusiisarnerup annertussusiata appartinneqarsinnaanera aammalu aningaasarsianut akileraarutit oqilisaaffiginerat ilanngunneqassasoq Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.”

Allannguutissatut siunnersuutip kalaallisuuata danskisuuatalu oqaasertaat imminnut naapertuutinngimmata ataatsimiititaliamit aallarniutigalugu oqaatigineqassaaq, tassani kalaallisut taasissutissap akerlianik danskisut taasissutissami pineqarpoq *”isumaliutit ilanngunneqarnissaat”*. Ataatsimiititaliilli paasinninnera malillugu taasissutissaaqaartumut

sanilliullugu Naalakkersuisut annikinnerusumik pisussaaffilerneqarnissaat allannguutissatut siunnersuutertik aqutigalugu Naalakkersuisut anguniarpaat. Taamaattumillu siunnersuutip kalaallisoortaa danskisoortaa imminnut naapertuuteqqullugit ataatsimiititaliaq allannguutissatut siunnersuummik imaattumik saqqummiussivoq:

”Akileraartarnermik aaqqissuussinerup pisariillisarneqarnissaanik, akileraarutit appartin-neqarsinnaanerannik kiisalu aningaasarsianit akileraarutit oqilisaassiffiqineqarsinnaanerannik isumaliutit aaqqissuusseqqinnermik suliaqarnerminni ilannguteqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffiqisassaattut siunnersuut.”

Akileraartarnermik aaqqissuusseqqinneq aaqqiissutissanut aalajangersimasunut aalajangersimasunilluunniit siunnersuuteqarnissamut aallaqqaammulli pituttunngikkaluarlugu aaqqissuusseqqinnerup tunaartalerneqarnissaa allannguutissatut siunnersuutikkut ugguuna Naalakkersuisut kissaatigaat. Taarsiulluguli Naalakkersuisunit kissaatigineqarpoq qulequttat “*isumaliutit*” aaqqissuusseqqinnissamut ilanngunneqarnissaat. Taamatuttaaq UPA2023-mut piffissaliineq allannguutissatut siunnersuummut ilanngunneqarsimanngilaq.

Allannguutissatut siunnersuut (oqaasertai ataatsimiititaliamit iluarsineqartut) akuerineqassappat isumaliutit taakku iluarsaaqqinnermi qanoq ilanngunneqarnerat pillugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq Inatsisartunilu partiit ilisimatinneqartariaqartut ataatsimiititaliaq ersarilluinnartumik isumaqarpoq.

Taamatuttaaq akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnissaq ataatsimoortumik aaqqissuusseqqinnertut Naalakkersuisunit isigineqanngitsoq, akerlianillu inatsisissanik arlalinnik ataatsimoorlutik aaqqissuusseqqinnerusunik imaqartoq, ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Taamaattumillu allannguutissatut siunnersuut (oqaasertai ataatsimiititaliamit iluarsineqartut) akuerineqassappat ilimagineqartariaqarpoq isumaliutigisassat allannguutissatut siunnersuummi taaneqartut ilanngunneqarnissaat inatsisissat assigiinngitsut, ataatsimoorlutik akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnerusut, suliarineqarneranni ingerlaavartumik pisassasoq.

3.3. Siunnersuutip aningaasalersornissaa

Siunnersuuteqartoq siunnersuumminut aningaasalersuutissanik innersuussisimanngimmat Naalakkersuisut aalajangiiffiqisassatut siunnersuut akuerineqartussatut inassuteqaatigisinnaanngikkaat Aningaasaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisup akissuteqaammini saqqummiuppa. Aalajangiiffiqisassatut siunnersuummut atatillugu siunnersuummut aningaasalersuutissanik innersuussisoqaraangat Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit pitsaasutut nalinginnaasumik isigineqartarpoq. Siunnersuuteqartulli siunnersuutip aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassaattut

allaaserisai amigartutut ataatsimiititaliamit isigineqanngillat. Ataatsimiititaliaq taama isumaqarpoq, taasissutissakkummi akileraartarnermik ilarsaaqqinnissamut tamatumani tunngaviusussanik siunnersuusiornissamut Naalakkersuisut peqquneqassammata.

Akileraartarnermik aaqqissuuseqqinnissamut siunnersuummik aaqqissuuseqqinnerulluunniit ilaatut siunnersuummik saqqummiussigunik aningaasalersuinissamut siunnersuummik illersorneqarsinnaasumik takutitsinissamut Naalakkersuisut kiffaanngissuseqarput. Aalajangiiffigisassatut siunnersuut una taasissutissaaqqartumik taasissutissartaqarluni akuerineqassagaluarpat Naalakkersuisut assinganik aamma kiffaanngissuseqassapput.

Naggasiullugulu ataatsimiititaliamit tikkuarneqassaaq siunnersuutit tamakkiisumik aningaasalersorneqarsimanissaat Inatsisartut suleriaasianni allassimangimmat. Taamaattumillu Naalakkersuisut isummernerat qulequttamut naalakkersuinikkut isummernertut ataatsimiititaliamit isigineqarneruvoq.

3.4. Kalaallit Nunaanni akileraarutip annertussusianik naatsorsuineq

Oqallinnermi qulequttat ilagaat Kalaallit Nunaanni akileraarutip tamakkiisumik annertussusia. Akileraarutip annertussusia kingullermik 2014-imi naatsorsorneqartoq Aningaasaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisup akissuteqaatitut allakkiaani allassimavoq. Taasissutissaaqqaartoq imaluunniit allannguutissatut siunnersuut (oqaasertai ataatsimiititaliamit iluarsineqartut) akuersissutigineqarnersoq apeqqutaatinnagu 2014-imi naatsorsuisimanerup nutarterneqarnissaanik Naalakkersuisut aallartitsinissaat pissusissamisoortoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

4. Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip piviusunngortinneqarnerata aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai siunnersuummut tunngavilersuummi allaaserineqassasut Inatsisartut suleriaasianni § 33, imm. 1-imi allassimavoq.

Siunnersuut una pisortanut aningaasaqarnikkut kinguneqassanngitsoq siunnersuuteqartumit nalunaarneqartoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Siunnersuuteqartup tamatumunnga tunngavilersuutigaa Naalakkersuisut akileraartarnermik aaqqissuussinissamut siunnersuusiortussaareernerat. Taamaalillunilu Naalakkersuisut sulinissamik pilersaarutigeriigaat aalajangiiffigisassatut siunnersuutikkut siunnerfilerneqarpoq. Tunngavissat pigineqartut tunngavigalugit allatut naliliinissamut ataatsimiititaliaq tunngavissaqanngilaq. Apeqqut taanna siunnersuuteqartumit sukumiisumik misissorneqarsimasoq aammalu aningaasatigut kinguneqassanngitsoq ataatsimiititaliamit tutsuigineqarpoq. Allannguutissatulli siunnersuut naatsorsuutigineqanngitsumik aningaasartuuteqarnerunermik nassataqassagaluarpat, aningaasartuutissat taakku aningaasaliissutaareersut iluanni akilerneqartariaqassapput, taamaattoqassappallu suliniutinik allanik pingaannginnerusunngortitsisoqartariaqassalluni.

5. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu
Ataatsimiititaliap allannguutissatut siunnersuutaata akuerineqarnissaa inassutigaa.

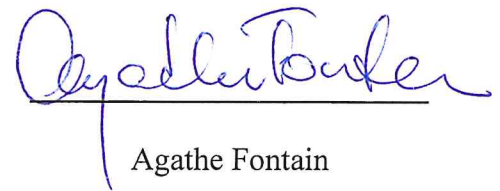
Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

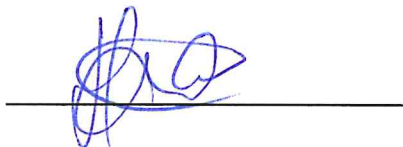
Hans Peter Poulsen
Siulittaasoq

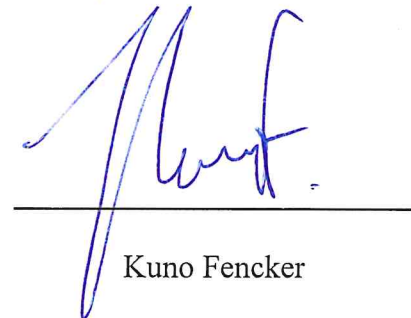
Jens-Frederik Nielsen
Siulittaasup tullia

Agathe Fontain

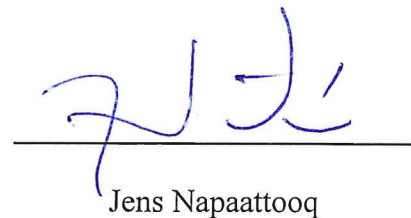
Hans Aronsen

Kuno Fencker

Lars Poulsen

Jens Napaattooq